

Tromsø 07.11.2013

REFERAT FRA MØTE I FAGRÅDET FOR NORM 22. OKTOBER 2013

- Til stede: Martin Steinbakk (FHI), Anita Kanestrøm (SØF), Thea Bergheim (OUS), Ståle Tofteland (NFMM), Dag Berild (NFIM), Dag Harald Skutlaberg (HUS), Anne-Sofie Furberg (NORM), Gunnar Skov Simonsen (NORM, ref.)
- Forfall: Knut Eirik Eliassen (NFA)
- Sak 13 / 13 Godkjenning av referat, innkalling og saksliste
Referat, innkalling og saksliste godkjent.
- Sak 14 / 13 Oppsummering av NORM/NORM-VET 2012
Rapporten for 2012 ble gjennomgått og diskutert. Fagrådet sa seg generelt fornøyd med utformingen av rapporten. Omleggingen av temabokser og forfatterkreditering er blitt gjennomført i henhold til plan. Laboratorielisten er oppdatert for å inkludere referanselaboratoriene. Det ble påpekt enkelte justeringer for å gjøre rapporter lettere å lese, blant annet kolonneskille i tabell 25 (agensfordeling i blodkulturer). Det er ønskelig å få tilbake angivelse av klinisk diagnose for MRSA-infeksjoner meldt til MSIS. Videre vil man forsøke å få inkludert informasjon om serotypefordeling for resistente pneumokokker fra systemiske infeksjoner. Endelig er det enighet om at rapportens avsnitt om resistens mot antivirale midler skal utgå i og med at dette nå publiseres av RAVN (Resistensovervåking av virus i Norge).
- Sak 15 / 13 Søknader om tildeling av forskningsmidler fra NORM 2013
Det ble mottatt i alt syv søknader om støtte til forskningsprosjekter innen fristens utløp. Fagrådet hadde som i tidligere år gjennomgått søknadene i eget formøte. Alle de syv søknadene ble vurdert som relevante av tilstrekkelig faglig kvalitet. Søknadene ble rangert og vil bli tildelt støtte i den grad det er rom for det i budsjettet på slutten av året. Fagrådets innstilling svarte til et samlet tildelingsbeløp på kr. 295 000.
Ordningen med startstipender/såkorntidler ble kort diskutert. Det var enighet om at NORM har bidratt til oppstart og gjennomføring av mange større og mindre forskningsprosjekter innenfor mandatområdet. Over de senere år har imidlertid antallet søknader gått ned samtidig med at gjenværende søkere ofte tilhører større etablerte forskningsgrupper ved universitetene. Dette kan ha sammenheng med at det over de senere år er kommet flere aktører innenfor resistensfeltet og alternative muligheter for finansiering. Sett i lys av kommende forskningsfinansiering (se sak 19 / 13) bør man vurdere fortsatt bruk av NORM midler til slike mindre stipender eller prioritering av andre oppgaver.

Sak 16 / 13 Den europeisk antibiotikadagen 2013

Nasjonalt folkehelseinstitutt har ansvar for den norske deltagelsen på Den europeiske antibiotikadagen 18. november. Steinbakk orienterte om planlagte aktiviteter i et samarbeid mellom Sosial- og helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Antibiotikasenteret for primærhelsetjenesten, Statens legemiddelverk og Veterinærinstituttet. Antibiotikasenteret for sykehus har også vært kontaktet. Det vil bli arrangert et fagmøte 18. november og i tillegg en utstilling om smittevern på Teknisk Museum, begge deler i Oslo. Man vil fra 2014 søke å dra i gang aktiviteter flere steder i landet.

Sak 17 / 13 NORM-dagen 14. november 2013 og møtestruktur fra 2014

Deltagermøte for NORM og NORM-dagen er planlagt til torsdag 14. november. Det endelige programmet er i samsvar med Fagrådets forslag fra vårmøtet 2013 bortsett fra at eksternt foredragsholder Hajo Grundmann måtte erstattes av Nienke van de Sande fra WHO-EURO.

Det har tidligere vært diskutert om man kunne samordne noen av de mange møtene som omhandler antibiotikabruk og resistensproblematikk. Fagrådet har tidligere støttet dette forslaget. NORM-sentralen har tatt opp saken med ASP, KAS, FHI, AFA og MRSA referanselaboratoriet, og det er enighet om å arbeide for en samling med faglige fellessesjoner og separate arbeidsmøter fra høsten 2014.

Sak 18 / 13 Overvåkingsopplegget for 2014

Forslaget til overvåkingsopplegg for 2014 ble fastsatt slik at deltagerlaboratoriene kan diskutere det internt i god tid før NORM-dagen. Det foreslåtte opplegget ble gjennomgått nærmere:

- Blodkulturisolater av *E. coli*, *Klebsiella* spp., *Enterococcus* spp., *S. aureus*.
- Systemiske isolater av *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pyogenes* og *Neisseria meningitidis* i samarbeid med FHI.
- Systemiske isolater av *Streptococcus agalactiae* i samarbeid med St. Olav.
- Blodkulturisolater av *Candida* spp. i samarbeid med OUS – Rikshospitalet.
- *S. pneumoniae* og *H. influenzae* fra luftveisprøver 3 uker.
- *E. coli* fra urin 3 dg.
- *Klebsiella* spp. fra urin 3 uker.
- *S. aureus* fra sårprøver 1 uke.
- *Salmonella* spp., *Campylobacter* spp., *Shigella* spp. og *Yersinia enterocolitica* i samarbeid med FHI.
- *M. tuberculosis* i samarbeid med FHI.
- *Neisseria gonorrhoeae* i samarbeid med OUS - Ullevål.

Dersom forslaget er for omfattende for deltagerlaboratoriene vil Fagrådet foreslå at *H. influenzae* i luftveisprøver utsettes ett år.

Det ble videre diskutert om man skal gjøre et forsøk på desentralisert resistensovervåking av anaerobe bakterier med MALDI-TOF identifikasjon og et definert panel av MIC gradientstrips. Dette vil bli forelagt deltagerlaboratoriene på NORM-dagen sammen med resten av forslaget for endelig vedtak.

Sak 19 / 13 Orientering om JPI – AMR. Forskningsprogram for resistens i Europa

NORM – Norsk overvåkingsystem for antibiotikaresistens hos mikrober

Gunnar Skov Simonsen: Tel 776 28493, Fax 776 27015

gunnar.skov.simonsen@unn.no

Det ble gitt en kort oppsummering om status for JPI – AMR. Det er nå framlagt forslag til Scientific Research Agenda (SRA) som skal fastsettes senere i høst etter konsultasjon i deltagerlandene. Den endelige prioriteringen innenfor SRA og mekanismene for utlysning og fordeling av forskningsmidler er foreløpig ikke etablert. Det er sendt ut en første utlysning innenfor tema 1 (utvikling av nye antibiotika) i samarbeid med Canada, men en bredere utlysning kan ikke forventes før 2014 / 2015 med sannsynlige tildelinger fra 2015 / 2016.

Sak 20 / 13 Tverrsektoriell ekspertgruppe om resistens

Steinbakk ga en kort orientering om saken. I erkjennelse av at man fortsatt mangler en helhetlig tilnærming til antibiotikaresistens på tvers av departementene arbeides det med å etablere en langsiktig strategi som også skal inkludere landbruk, fiskeri og miljø. Det skal utarbeides en foreløpig rapport innen 15. november, men det vil ta noe tid før det foreligger en konklusjon mht den overordnede organiseringen av innsatsen mot resistens.

Sak 21 / 13 Refusjon til laboratoriene for 2013

Det er enighet om at de etablerte prinsippene for refusjon til deltagerlaboratoriene videreføres for 2013. Det er ikke registrert misnøye med dagens ordning fra noen av deltagerlaboratoriene.

Sak 22 / 13 Overgang til nettbasert innregistrering av data til NORM

Arbeidet med omlegging til nettbasert innregistrering av NORM-data pågår for fullt i samarbeid med MICLIS. Det er et mål å komme i gang med testing i løpet av november slik at nettbasert innregistrering kan taes i bruk fra og med 2014. Fagrådet gir sin tilslutning til at et nettbasert system vil ha store fordeler fremfor dagens lokale installasjoner. Videre ser man fram til muligheten for bedre rapporteringsverktøy innenfor www.helseregister.no. Det er et vedvarende ønske å kunne overføre data direkte fra egne laboratoriesystemer til eNORM. NORM vil legge til rette for utvikling av slike koblinger, men kan ikke påta seg ansvaret for utvikling av interface og vedlikehold av koder og mapping mellom eNORM og alle de ulike laboratoriesystemene som er i bruk ved norske laboratorier.

Sak 23 / 13 Sammensetning av Fagrådet

I henhold til mandatet for Fagrådet har Anita Kanestrøm (foretakslaboratoriene) og Martin Steinbakk (FHI) nå fullført første fireårsperiode. De må derfor gjenoppnevnes eller erstattes av nye medlemmer. Uavhengig av dette skal ny leder og nestleder oppnevnes for de neste to år.

Knut Eirik Eliassen foreslåes som ny leder med Dag Harald Skutlaberg som nestleder. Nåværende leder Martin Steinbakk avklarer spørsmålet om oppnevning av nye medlemmer / gjenoppnevning og valg av ny leder og nestleder.

Sak 24 / 13 Eventuelt

- Det er nylig sendt ut forslag til ny felles forskrift for NORM og RAVN (resistensovervåking av virus i Norge). Forslaget etablerer RAVN og

NORM – Norsk overvåkingssystem for antibiotikaresistens hos mikrober

Gunnar Skov Simonsen: Tel 776 28493, Fax 776 27015

gunnar.skov.simonsen@unn.no

medfører en del språklige presiseringer, men innebærer ingen substansielle endringer for NORM. Fagrådet har ingen innvendinger mot høringsutkastet. NORM-sentralen vil på vegne av UNN HF gi sin tilslutning til forslaget.

Fagrådets møte for våren 2014 planlegges til mandag 7. april (ettermiddag) og tirsdag 8. april.

Tromsø 07.11.2013